

ИК "МИ-АН" ЈА ИЗДАДЕ ПРВАТА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

ПРОФ. Д-Р ЈЕЛЕНА ЛУЖИНА, ТЕАТРОЛОГ

Во онаа практична или методолошка смисла, енциклопедиите функционираат како драгоцени "измислици", кои овозможуваат собирање, систематизација и ефикасна презентација на суштествените информации за појавите, сензациите и феномените, кои ги дефинираат природата и културата.

Да се направи енциклопедија не е мала, уште помалку едноставна работа. Во некои поинакви средини, таа "проколната" работа ја одработуваат специјализирани научни институции, составени од цели тимови специјалисти.

Кај нас, сега-засега, тоа го направи самоиницијативно една приватна издавачка куќа. Мала, куражна и силно ефикасна. "Измислена" и водена од еден упорен и мошне кадарен уредник-визионер, Јован Павловски. Сосема сам, тој неверојатен човек, реши да го направи невозможното. Оттука, "МИ-АН-овата енциклопедија треба да се третира и коментира, најпрвин, како несомнен потфат. Од типот на оние пред кои се симнува шапката.

Од името на луцидноста и на прометејството, на тој потфат треба да му се "простат" и некои ситни превиди или пропусти, кои деновиве некои упорни "катастрофичари" ги истакнуваат...

АРТЕФАКТ НА МАКЕДОНСКАТ

■ Пишува: Ружица ГОЧЕВСКА

Зад првата и единствена енциклопедија на македонски јазик стои потпишано името на книгоиздателството "МИ-АН" и неговиот редактор, реномираниот писател и публицист, Јован Павловски. Насловена како "Ми-анова енциклопедија, општа и македонска" оваа енциклопедија, според господинот Павловски, претставува обид на читателите да им се претстават, што целосно и што поточно, главно, најзначајните поими на севкупното човеково општо и потесно стручно искуство и знаење. Таа доаѓа како резултат на зрелоста на научната мисла кога ќе може на јавноста да ѝ понуди дефинирани, цврсти, убедливи факти за светот или за времето кое сме го преживеале или кое го живееме. Издавачката куќа "МИ-АН" одговорно, квалитетно и самоуверено го презема овој проект, а во иднина таа ќе треба да ги издаде и останатите три тома од енциклопедијата. За она што до сега е сработено, свое гледиште дадоа неколку реномирани интелектуалци, експерти во својата фела.

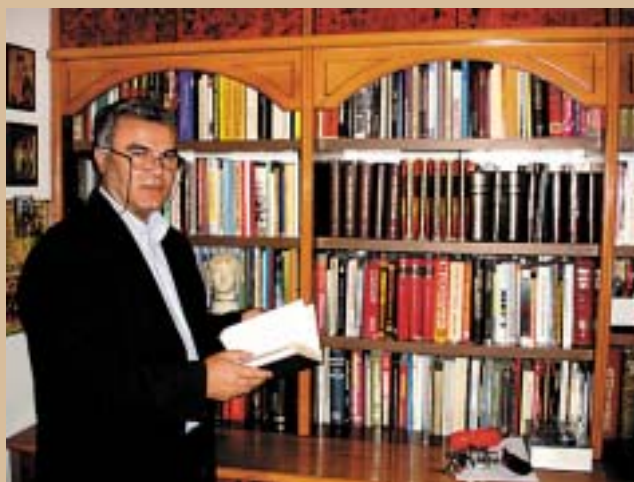
МИ-АНОВА
ЕНЦИКЛОПЕДИЈА
ОПШТА И МАКЕДОНСКА

ПРОФ. Д-Р ВАНЧЕ СТОЈЧЕВ, ИСТОРИЧАР

Веќе од поодамна го следам македонското издаваштво и ја проучувам македонската литература. Последните години се појавија неколку енциклопедиски изданија, кои претставуваа освежување во македонската литература и наука. Во таа смисла особено значајно дело е енциклопедијата "Сто македонски години 1903-2003", објавено од издавачката кука "МИ-АН", по повод сто години од Илинденското востание. Тоа беше зародишот на македонските енциклопедиски изданија. Меѓутоа, годинава на скопскиот Саем на книгата се појави ново, префинето и целосно енциклопедиско издание, кое според обемот и содржината ги надминува очекувањата и претставува силен придонес во развојот на македонската литература и наука. Оваа енциклопедија, според предметот на содржината, е општа, а според карактерот, македонска. Тоа значи дека опфаќа период од антиката до денес, дека содржи одредници на настани, процеси и личности од сите сфери на општествената дејност и дека како таква е неопходен извор во сите научно-истражувачки и високообразовни институции. Може да најде своја примена во училиштата за средно образование, во библиотеките, но и во секое домаќинство кое тежнее за нови сознанија. "Ми-анова енциклопедија, општа и македонска" е прво и засега

единствено научно енциклопедиско дело, кое ги поврзува македонските векови на борба за опстојување и процесите, до конституирањето на самостојна и независна држава. Заради наведеново, оваа енциклопедија во четири тома се купува еднаш, претставува богатство за семејството, но и наследство за поколенијата.

А НАЦИОНАЛНА САМОБИТНОСТ

Д-Р ВАСИЛ ТОЦИНОВСКИ, ИСТОРИЧАР НА ЛИТЕРАТУРАТА И ПИСАТЕЛ

Појавата на првиот том од "Ми-анова енциклопедија, општа и македонска" претставува историски чин, со кој македонскиот народ рамноправно се вклучува во големото семејство на културни народи во светот. Редакторот Јован Павловски, исклучителен

писател, новинар и публицист, издавач и културен двигател, на најуверлив начин ги покажува и патот и системот за опстојба во него. Со барањето на високиот мерник на човековата цивилизација, вкоричен во естетиката и етиката на енциклопедијата, возвратно се добиваат и нашето место и значење во неа. Стокмена по светските стандарди и во македонските одредници ги добиваме трајните вредности од нашата традиција и континуитет, националната идентификација и непокор, со збиена вредносна оценка за одбраните нешта. Околу осум илјади одредници за Македонија, според најавата, чинат една своевидна и незаменлива историја за сите векови и епохи на македонската опстојба и во нивното прецизно значење за сите времиња, настани, личности и дела. Оние кои нè одредуваат и нè афирмираат во светот. Имајќи го томот в раце, сами по себе се наметнуваат мислите на поетот дека имало зошто да се живее и во вечно оставената трага по себе поколенијата да нè меморираат и да нè помнат по големите и по добрите дела. По позвишените остварени човечки идеали во ликот и во делото на Јован Павловски.

РАДЕ СИЛЈАН, ДИРЕКТОР НА ИЗДАВАЧКАТА КУКА "МАТИЦА МАКЕДОНСКА"

Ми-ановата енциклопедија или како што би можеле да ја наречеме Македоника, претставува крупен зафат во нашето издаваштво и воопшто во нашата култура. Република Македонија е со дефицит во поглед на изданијата од овој вид, енциклопедии, речници итн. За пример ќе ви посочам дека во 1991 година имавме само еден речник англиско-македонски, македонско-англиски, а од осамостојувањето до денес веќе се создаде широк спектар на изданија од овој вид, што значи дека ние во последно време пополнуваме една голема празнина во лексикографијата. До скоро се служевме првенствено со изданија од соседните држави, меѓутоа еве, примерот со енциклопедијата на Јован Павловски, ни овозможува за најосновните и најзначајните моменти, имиња, предели, држави, градови и воопшто сè она што е важно за Република Македонија, да имаме одредници на македонски јазик, што значи и поблиску и пообјективно да ги согледаме нашите високи вредности во културата, во стопанството, во економијата, во историјата, во географијата итн. "Ми-анова енциклопедија, општа и македонска", која можеме слободно да ја наречеме Македоника, мислам дека Јован Павловски доколку се сетеше ќе го дадеше овој наслов, зошто и објективно најдобро одговара насловот да е Македоника, пополнува голема празнина и е од круцијално значење за македонската култура и воопшто за македонското издаваштво.